

Kadernotitie uitgangspunten participatiebeleid

Het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg:

gelet op het AB-voorstel 2021, nummer 24;

gehoord het advies van de commissie WZW van Waterschap Limburg d.d. 14 april 2021;

gelet op het bepaalde in art. 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

overwegende dat met de Motie Nooren (Kamerstukken I 2019/20, 34 986, nr. AA) aan het algemeen bestuur de verplichting is opgelegd om participatiebeleid vast te stellen en het wenselijk is voor de visievorming van het waterschap om de uitgangspunten van het participatiebeleid eerst vast te stellen;

overwegende dat de huidige werkwijze met betrekking tot participatie op veel punten al voldoet aan de vereisten uit de Omgevingswet en we hiermee met deze uitgangspunten onze huidige werkwijze continueren, aanvullen en dit juridisch verankeren waar de wet dit vereist;

overwegende dat ook voor de participatieactiviteiten van WBL invulling moet worden gegeven op basis van vastgesteld participatiebeleid;

overwegende dat het participatiebeleid kan worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het WBL, de voorkeur wordt uitgesproken om de beleidsuitgangspunten voor het WBL integraal op te nemen in het Participatiebeleid WL-WBL;

overwegende dat op basis van de uitgangspunten verdere uitwerking van het participatiebeleid kan plaatsvinden;

BESLUIT:

- a. Vast te stellen de hieronder opgenomen uitgangspunten a t/m r voor het participatiebeleid van Waterschap Limburg:

a. Het algemeen bestuur van Waterschap Limburg stelt integraal Participatiebeleid voor WL en WBL vast.
<i>WL en WBL gaan met de gezamenlijke vaststelling van de beleidsnotitie onderschrijven dat hetzelfde gedrag en uitstraling wordt gehanteerd bij participatie. Hiervoor trekken we ambtelijk gezamenlijk op bij de voorbereiding van het participatiebeleid.</i>
b. Waterschap Limburg continueert in haar rol als vergunningverlener de huidige werkwijze.
<i>De huidige werkwijze is als volgt: Waar ook nu reeds de korte procedure wordt toegepast,</i>

<p><i>maar gezien de omstandigheden van de activiteit het waterschap wel bekend is met de aanwezigheid van bedenkingen in de omgeving, wordt indien nodig een verkort zienswijze traject (op basis van artikel 4:8 Awb) ingezet om de belangen van derden in beeld te brengen. We zien deze werkwijze vooral bij ambtshalve besluiten van het waterschap. Daarbij zendt WL gericht een conceptbesluit aan derden om hun de gelegenheid te geven een zienswijze in te dienen.</i></p>
<p>c. Conform de wet blijft de initiatiefnemer, zijnde de vergunningaanvrager, verantwoordelijk voor de participatie en het aanleveren van de opbrengst hiervan. Dit doet het waterschap niet voor hen.</p>
<p><i>In een vroegtijdig stadium wijzen de gebiedsadviseurs initiatiefnemers op het belang van participatie. Vooral de kleinere initiatiefnemer/vergunningaanvrager voorziet WL vooraf van een handreiking voor participatie. Deze handreiking is in samenwerking en afstemming met de gemeenten in Limburg opgesteld. Waar de gemeenten voor aangewezen vergunningen wel eisen aan participatie kunnen stellen, heeft het waterschap deze mogelijkheid niet.</i></p>
<p>d. Waterschap Limburg neemt bij de belangenafweging als vergunningverlener alleen de resultaten mee uit de participatie, die is uitgevoerd en aangeleverd door de initiatiefnemer.</p>
<p><i>Aan initiatiefnemers geeft het waterschap aan de voorkant advies (d.m.v. een handreiking) over het voeren van participatie. WL checkt in de aanvraag of informatie wordt verstrekt over de wijze waarop invulling is gegeven aan participatie. De wijze waarop door de initiatiefnemer invulling is gegeven aan de participatieverplichting vormt geen weigeringsgrond voor de vergunningaanvraag. Wel geeft WL in ieder geval advies over het gevolgde participatie traject. Verder vormt dit geen onderdeel van de belangenafweging. WL wijst de initiatiefnemer op de risico's van toename van bezwaren en beroepen tegen besluiten van het waterschap als de omgeving niet goed is meegenomen bij zijn of haar plannen.</i></p>
<p>e. Waterschap als initiatiefnemer: De wijze van participatie (wie wordt wanneer betrokken en waarover kan worden meegedacht) is afhankelijk van de impact die het project op de omgeving heeft en welke afwegingen er nog kunnen worden gemaakt.</p>
<p><i>Wettelijke kaders, regelgeving en eerder vastgesteld beleid zijn geen onderdeel van het participatieproces van een project. Andere kaders, waarmee rekening moet worden gehouden, worden aan de voorkant meegegeven (zoals het maximaal te besteden bedrag en de planning). Op het moment dat er geen vrijheidsgraden meer zijn in de uiteindelijke keuze heeft een participatieproces geen zin en kan het zelfs averechts werken. Het kan zijn dat dan alleen de omgeving over zaken worden geïnformeerd.</i></p>
<p>f. We onderkennen verschillende categorieën projecten. Door het DB wordt een nadere invulling gegeven aan het participatieproces en de communicatieopgave waarbij een onderscheid wordt gemaakt op basis van de impact van de projecten.</p>

<p><i>We onderkennen op verschillende categorieën projecten o.a.: zeer eenvoudige projecten (omgeving wordt niet of nauwelijks geraakt bijv. vervangen bestaande duiker), gemiddelde projecten (omgeving wordt geraakt maar impact is desondanks beperkt voor het grootste deel van de omgeving) en projecten met veel impact (zoals een dijkverlegging).</i></p> <p><i>Er worden door het DB eenvoudige kaders gegeven waaruit blijkt onder welke categorie een project valt. Hiermee geeft het DB richting aan de uitvoerende organisatie die zelf in gelegenheid is om invulling geven aan het participatieproces rekening houdend met de slogan “met en voor de omgeving”. Uiteraard zal maatwerk altijd mogelijk moeten blijven.</i></p>
<p>g. We onderkennen ook verschillende soorten beleidsnotities. Afhankelijk van de impact die het beleid op de omgeving heeft, geven we vorm aan de daarbij horende participatie. ~~Beleidsnotities worden ook door middel van een gedifferentieerd participatieve aanpak vastgesteld afhankelijk van de impact die het project op de omgeving heeft.~~</p>
<p><i>De impact van de beleidsnotities op onze omgeving en onze ketenpartners is bepalend voor de gedifferentieerde participatieve aanpak. Hiervoor is een stakeholderanalyse bij de start van het project en bijbehorende participatie verplicht. In de notitie Participatiebeleid worden de spelregels hiervoor verder uitgewerkt.</i></p>
<p>h. Onderzoeksresultaten en onderliggende methodieken en modellen zijn in principe randvoorwaardelijk en staan bij voorkeur niet meer ter discussie.</p>
<p>i. Per project geeft het DB vooraf randvoorwaarden aan participatie mee.</p>
<p>j. Het algemeen bestuur stelt uitgangspunten vast voor de randvoorwaarden die bij projecten aan participatie worden gesteld.</p>
<p>Belangrijkste uitgangspunten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen valse verwachtingen scheppen - Meekoppelkansen en co-creatie mogelijk maken - Eigen doelen WL zijn bepalend - Participatieladder: informeren is te weinig, (mee)beslissen is te veel - Budget voor participatie aanwezig - Financiële kaders uit de (meerjaren-)begroting zijn bepalend - Vooraf aangeven binnen welke kaders participanten mee kunnen denken - Geen voorkeursbehandelingen
<p>k. Waterschap Limburg hanteert een vergelijkbare participatie aanpak, zoals bij het projectbesluit, wanneer het project bestuursrechtelijk met een vergunning eigen dienst wordt geregeld.</p>
<p><i>Wanneer het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg er voor kiest om de projecten bestuursrechtelijk vast te stellen met een vergunning eigen dienst dan gelden de strikte eisen van kennisgeving, verkenning en participatieplannen niet. Een vergunning eigen dienst is een vergunning die WL aan de eigen projectorganisatie van WL of van WBL</i></p>

	<i>verleent voor de middelgrote en kleinere watersysteemprojecten. Hierbij zijn WL en WBL natuurlijk net als ieder andere initiatiefnemer zelf verantwoordelijk voor de gevoerde participatie.</i>
l.	WL zoekt, als initiatiefnemer, altijd naar gezamenlijke participatie met ketenpartners/andere overheden, waarbij het uitgangspunt zou moeten zijn dat het overheidsorgaan dat het besluit moet nemen, de participatie organiseert.
m.	WL streeft ernaar om, vanuit haar rol en bijbehorende taken, deel te nemen als participant.
	<i>Om ons heen worden veel initiatieven ontplooid en plannen geschreven. Van gebiedsontwikkelingen, tot kleine plannen en van omgevingsvisies van gemeenten tot de Povi en Novi. Hoewel we niet overal proactief op kunnen inspringen denken we waar onze belangen worden geraakt wel mee met en in onze omgeving.</i>
n.	Voorafgaande aan het opstellen van het participatietraject voeren we een stakeholderanalyse uit om te bepalen welke groeperingen/omgeving met name moeten worden betrokken binnen het participatietraject.
o.	WL erkent de diversiteit en geeft gelijke kansen en een gelijke informatiepositie aan inwoners (inclusief inwoners met potentiële achterstandsposities) om te participeren.
	<i>WL betreft inwoners, inclusief die met potentiële achterstandsposities, conform de uitgangspunten uit de Wet Toegankelijkheid (WCAG) en de wet Digitale Overheid en conformeert zich aan de hiervoor gemaakte afspraken binnen de UvW (baseline op orde).</i>
p.	WL deelt informatie over projecten in ieder geval digitaal met de omgeving en direct betrokkenen/belanghebbenden.
	<i>Waterschap Limburg kijkt lokaal wat de meest gebruikelijke communicatiemiddelen zijn en gebruikt deze met name voor het delen van informatie over de projecten met de omgeving. Er wordt in ieder geval voorzien in digitale informatieverstrekking naast de voor de doelgroep anderzijds geschikte middelen.</i>
q.	Het DB gaat conform de besturingsfilosofie over de uitvoering van het door het AB vastgestelde beleid en bepaalt op hoofdlijnen de spelregels rondom participatie. Binnen de organisatie wordt voor borging in de werkinstructies gezorgd.
	<i>Waterschap Limburg werkt continu aan de verbetering van het projectmatig werken door het waterschap. De verplichtingen voor participatie onder de Omgevingswet nemen we daarin mee. Uiteraard verwerken we toekomstige aanpassingen in wet- en regelgeving of volgend vanuit jurisprudentie in de voor participatie gehanteerde regels.</i>
r.	WL sluit met betrokkenen na afronding van het project het participatietraject gezamenlijk af.
	<i>We kijken achteraf terug of is uitgevoerd wat afgesproken is tijdens het participatietraject. Na de uitvoering van het initiatief bespreken we met elkaar of is voldaan aan de verwachtingen. De omgevingsdialoog is immers een continue proces.</i>

s. De monitoring en evaluatie van participatie en de daarop te baseren verbeteringen nemen we mee in de reguliere P&C cyclus van WL.

- b. Aan het DB opdracht te geven de vastgestelde uitgangpunten te verwerken in een concept-participatiebeleid en deze, na bespreking met de ketenpartners en stakeholders en tervisielegging, ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan te bieden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 mei 2021.

Het algemeen bestuur van Waterschap Limburg,

ir. E.J.M. Keulers MMO,
secretaris-directeur

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck,
dijkgraaf